

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

תולדות תשפ"ג

[269]

מהארכיון

א..... נתינת פרסים לילדים

ב..... רצון מנוגד למלמד

ב..... הדרכה

ג..... חינוך

ג..... זמן פנוי עם הבן

נתינת פרסים לילדים

לכבוד הרב שלום, ורציתי לשאול על נתינת פרסים לילדים על התנהגות טובה ולעודד ללמוד תורה מצד אחד אומרים שהפרס לא מועיל ומרגיל לחומריות מצד שני כתוב ברמב"ם להרגיל ילדים על ידי פרסים לפי הגיל ואכן הגר"א כתב לפזר מעות על לימוד תורה

רציתי לדעת איך ומתי להשתמש בפרס בצורה נכונה

2 נראה שאם השתמש בו בצורה תמידית נראה שיוכל יותר לעודד לדעת וללמוד

3 בכיתה של הילד שלי כיתה ג סיימו את חמשה החומשים ועשים חזרות לדעת בעל פה איך לעודד אותו שיחזור

4 מתחילים שם משניות הספקים פחות הבנה טענתם שיהיה מושגים וכן שהספקים מוביל אותם לאהבת תורה אם זה נכון ואם לא מה לעשות

בתודה עמוקה

תשובה:

א-ב. נצרך שיהא חידוד מה התכלית, ולהסביר לשם מה משתמשים בפרס, וכן שהפרס יהא יותר קרוב כמה שניתן לעולם רוחני. וכן לעשות מבצע אחד של מי שרוצה לעשות דבר לשמה ללא פרס, שעי"ז יתרגלו וישכילו שהתכלית שהתכלית אינו בפרס אלא אמצעי.

ג. אסור ללמוד תורה בע"פ ככתוב, אלא תוכן. יש להאהיב עליו את עצם התוכן, ובמקביל אפשר לעשות מבצע, אולם הפרס רוחני, נסיעה למערת המכפלה וכד'.

ד. צריך שיבין לפחות פשוטם של דברים.

רצון מנוגד למלמד

שלום רב למו"ר שליט"א, אנסה לפרט כמידת האפשר על מנת לקבל תשובה. גיל 12, יסודו עפר דאש וביתר התפרטות נראה כמים דעפר דאש.

צדדים לא מתוקנים: מצד יסוד האש - קשה לו מאד בלימוד, לא מרוכז ודילוגו מנושא לנושא מאד בולט על גבול ההפרעה (מטופל בריטלין במינון נמוך ביחס למשקלו). מצד העפר - נוטה להתיימש מהר (תתכן אף הפרעה נפשית - יש גם סמך גנטי) נוטה לעצבות וסחיטה רגשית. מצד המים - חברתית לרוב נגרר אחר אחרים ומאד מנסה לרצות. צדדים מתוקנים: מצד האש - רוצה מאד להתעלות ולהצליח בעבודת השם ונראה ששורש נשמתו מפרצוף לאה (נוטה לתפילה) ומחובר מאד לרבי נחמן. מצד העפר - יצירתי ונוטה לשירה ולמוזיקליות והדברים שתפס נשאים כבנין בנפשו. מצד המים - נמשך לילדים עובדי השם ובעצמו נוהר מילדים שמתקררים בקדושה ולכן נגרר אחרי ילדים שעובדים את השם וכן דרכו להראות לי את הצלחותיו.

עיקר דרכי ההתמודדות שלי הינם חום ותמיכה ללא פשרות ואהבה גדולה מאד. כדרך לברר את הצדדים המקולקלים אני עובד איתו בדרכים המבוארים בתניא - ספר של בינוניים (ונגיעות של דע את עצמך), תוך דגש רב על הבנה שהמקום המקולקל הינו מצד הנפש הבהמית. כאשר העפר דאש מוליד ייאוש גדול מאד הנני מכיל אותו בעדינות אך כשמגיע לרגיעה הוא מודרך להבין שאלו צדדים דקלקול מצד הנפש הבהמית - אציין שלאחרונה הוא אינו אוהב שאני מדגיש לו שהקולקל מהנפש הבהמית.

המלמד של הילד מורה לתלמידים להתפלל בכיתה בלבד, ואילו הילד הולך בעצמו לישון מוקדם ורצונו חזק להתפלל דווקא בנץ החמה. בליל שבת שוחחתי על כך עם הילד והוא שטח טענותיו ש"רבו" הורה לו להתפלל בנץ, כשבררתי מה בדיוק כוונתו אמר שרבו הוא רבי נחמן והוא הורה לו להתפלל בנץ החמה דייקא. הסברתי לילד שתפילת ותיקין היא מעלה קדושה אבל כאשר היא באה בדרך של פריצת גבול (שהציב לו המלמד) זוהי למעשה התלבשות של הנפש הבהמית בקדושה וסופה לפרוץ אף את הגבולות של עצמו. הוא נעלב מהאמירה הזו. בשיחה עם המלמד הסכמנו שמפאת נפשו המסוכנת להשליך הכל מתוך יסוד העפר והאש ועד שהרב יענה - הוא יתפלל בנץ ויגיע לת"ת אחרי תפילת הכיתה כדי לא להפריע. אמנם מה עלינו לעשות למעשה? להתעקש שיתפלל מאוחר או לאפשר לו ותיקין?

תודה רבה מקרב לב!

תשובה:

לתת לו להתפלל בחלק מן הימים כרצונו, אולם לא כל הימים. וגם זה לזמן, לתקופה. וכל זאת כי מחד לא להילחם עמו, ומאידך להציב גבולות, שלא כל מה שחושב ורוצה יעשה.

ככלל נצרך בדיקה לאיזה רמת מודעות כדאי להביא ילד בגיל זה.

הדרכה

אני ערב חתונת בני ואני מאוד מתלבט לאיזה מדריך לשלוח אותו כי הרבה מדריכים אפילו הנראים כיראי שמיים מוסרים הדרכה המובילה לגיהנום כפשוטו. לכן אני שואל איך אדע על מי אפשר לסמוך שמעביר הדרכה בדרך התורה?

תשובה:

יש לברר מהו התוכן הנלמד ע"י אנשים "מבינים" ש"מכירים" עולם זה. במקביל לכך אם יש פתיחות בינך לבן, אפשר לשוחח עמו אח"כ ולדייק את מה שצריך דיוק!

כמו כן תלוי מאוד מי הוא בנך ומהו מדרגתו! ולפ"ז לפנות לראוי לפי מדרגת בנך. לא הכל תלוי ברצון ההורים!

חינוך

א. הרבה פעמים אני שומע עם ילד כגון בגיל 10 שלומדים אז אומרים מפחיד למה הוא לא משחק עם חברים כביכול נגד טיבעו ושלא יפרוק עול בסוף וכדומה האם יש ממש בטענות אלו?

ב. איך להוליד רצון בילד להיות ירא שמים והאם משנה הגיל? תודה רבה

תשובה:

א. צריך לבדוק כל מקרה ומקרה לגופו, נפש כל ילד וילד מה צרכיו.

ב. סיפור מעשיות על יראת שמים של חכמים, סיפורי אמת, מתוך הלב.

זמן פנוי עם הבן

שלום כבוד הרב,

א- יש לי כל יום זמן פנוי עם בני בן ה-3 (אחרי שהוא חוזר מהגן) כשעה וחצי כל יום בין סדר א' ל-ב' ואז אני לוקח אותו לצהרון. רציתי לשאול מהרב מה כדאי לעשות עם בני בזמן הזה היחיד שיש לנו ביחד במהלך היום? אין הרב ממליץ לנצל אותו על מנת להיטיב לנפש בני ולעבודת ה' שלו?

ב- כשאני לוקח אותו לצהרון אני מסייע אותו באופניים חשמליות שלי והוא יושב על כסא ילדים שמוחקן באופניים. הצהרון הוא כ-5 דק' נסיעה, ולקחתי אותו כמה פעמים לא חגור ובלי קסדה והנסיעה עברה לשלום ולא הפריע לו משהו. האם עברתי איסור?

האם חובה בכל זאת לחגור ולשים קסדה? מה שם החיוב אם יש חיוב? תודה!!!!

תשובה:

א. לספר לו סיפור, ולתת לו להתבטאות תוך כדי, ועי"ז לשוחח עמו בפתיחות לפי ערכו, מתוך התעניינות בחייו, רצונותיו, ודמיונותיו. וכן לשחק עמו, ולפחות חלק משחקי הרכבה ומחשבה לפי ערכו. ותוך כדי הנ"ל לפעמים לומר לו משפטים פנימיים אמיתיים, כגון הקב"ה אוהב אותך, נותן לך הכל, וכו'. וכן ביטוי אהבה שלך כלפיו.

ב. כן. עיין בספר שמירת הגוף והנפש בתחילתו שהרחיב במקור שורש האיסור.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקובץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת

bilvavi231@gmail.com לקבלת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון" ישראל 073.295.1245 - USA 718.521.5231